

Slovenski VESTNIK

LETNIK XXXI.

CELOVEC, PETEK, 26. NOVEMBER 1976

ŠTEV. 48 (1789)

OB REZULTATIH JEZIKOVNEGA POPISA:

Kdor zagovarja štetje prevzema odgovornost za statistični genocid

Koroški Slovenci smo kakršnim koli rezultatom jezikovnega popisa že vnaprej odrekli vsakršno izpovedno vrednost in nedvoumno poudarili, da v razmerah, kakršne vladajo na Koroškem, štetje ne more dati rezultatov, ki bi lahko služili kot podlaga ali vsaj kot orientacijska pomoč pri reševanju odprtih vprašanj. Pravilnost našega stališča je potrdil že sam potek štetja dne 14. novembra, doslej objavljene rezultati pa so sploh najboljši dokaz, da se je štetje povsem izrodilo v farso. Ta pa pomeni hud poraz za tiste koroške in avstrijske politike, ki so se iz strankarskega oportunizma pustili vpreči v voz nemških nacionalistov, na katerih zahtevo so sklenili diktat preštevavanja, s katerim se je Avstrija do skrajnosti osmešila pred vso svetovno javnostjo.

Ne da bi se spuščali v podrobnosti rezultatov, ki jih je rodila ta v zgodovini manjšinske politike doslej goľovo edinstvena farsa, moramo le ugotoviti, da so prav ti rezultati po drugi strani pravzaprav najboljši dokaz, kako popolno in vsestransko je uspel bojkot, ki sta ga proglasili osrednji slovenski organizaciji ob podpori demokratičnih sil večinskega naroda. Kajti podatek, da je bilo na vsem Koroškem naštetih le 2600 Slovencev, dopušča pač samo dve možnosti: ali je to uspeh bojkota, ali pa je „demokracija“ Avstrija tekom petih let „likvidirala“ skoraj 90 odstotkov tistih Slovencev, ki so jih leta 1971 kljub dvomljivosti takratnega štetja še „uradno“ ugotovili.

Zao je na podlagi takih števil skrajno neodgovorno, naravnost topo brezvestno govoriti o tem, da bodo rezultati štetja kljub njihovi priznani neuporabnosti služili kot „orientacijska pomoč“ pri nadaljnjem reševanju manjšinskega vprašanja. Tudi če to trdi celo kancler in se mu poslušno pridružuje deželni glavar, moramo z vso odločnostjo poudariti, da tisti, ki še vedno zagovarja štetje in se priznava k rezultatom, s tem ne postaja le ne-nesen, marveč se javno opredeljuje za politiko raznarodovanja in pred zgodovino prevzema odgovornost za statistični genocid!

Na tem ničesar ne spremeni še tako prefrigano poigravanje s številkami; nasprotno, vsako kakršno koli opiranje na številke samo po-

trjuje, da zagovorniki takega žonglerstva očitno niso pripravljeni priznati svojega poraza, marveč hočejo še naprej — ne glede na posledice, ki bi jih imelo nadaljnje vztrajanje pri taki politiki — hoditi po poti, na katero so stopili tedaj, ko so prekinili pogovore z manjšino ter se odločili za „reševanje“ manjšinskega vprašanja mimo in celo proti prizadelem manjšini. Nauk, ki ga dajejo rezultati štetja, pa bi moral biti le dovolj prepričljiv: po tej poti ne bo možno doseči sprejem-

ljivih rešitev. Torej bo treba ubrati drugo pot — to je pot skupnega iskanja rešitve, pot enakopravnih pogajanj med pristojno vlado in prizadeto manjšino.

Koroški Slovenci smo bili vedno pripravljeni na take razgovore z vlado. To je te dni v izjavi za tisk ponovno naglasil tudi predsednik ZSO dr. Franci Zwitter, ki pa je hkrati tudi jasno povedal, da mora vsaka pragmatična rešitev imeti za osnovo člen 7 državne pogodbe. In je še dodal, da v členu 7 ni niti besede o kakšnih odstotkih, zato tudi pri pogajanjih ne morejo služiti kot podlaga ali izhodišče kakršne koli številke, ampak izključno samo določila člena 7, ki jih je treba v celoti in brezpogojno izpolniti po duhu in črki državne pogodbe.

Nauk, ki ga je nujno treba povzeti iz nedavnega štetja, pa gre tudi še v drugo smer: s pravilno odločitvijo in z uspešno izvedbo bojkota sta dobili osrednji organizaciji koroških Slovencev v polni meri potrjeno zaupanje, da se kot legitimni predstavniki slovenske narodne skupnosti na Koroškem pogajata s pristojno vlado in skupaj z njo izdelata rešitve, ki bodo zagotovile obstoj in vsestranski razvoj naše narodne skupnosti. S tem pa je naše ljudstvo tudi že dalo zaslužen odgovor vsem tistim, ki bi še vedno radi vnašali v naše vrste negotovost in neenotnost, da bi tako lažje uveljavljali svoje podle načrte po zloglasnem načelu „deli in vladaj“. Pristašem in zagovornikom take politike bodi jasno povedano, da njihov rezultat „2600 Slovencev“ ni izraz naše slabosti, ampak nasprotno dokaz naše moči!

EDVARD KARDELJ:

Rešitev je samo

V DIALOGU Z MANJŠINO

Član predsedstva SFRJ Edvard Kardelj je v obširnem intervjuju, ki ga je dal za du-najski „Profil“, vsestransko osvetlil problematiko manjšinskega vprašanja v Avstriji in posebej izpolnjevanje člena 7 državne pogodbe. Pri tem je zlasti poudaril, da dosedanje enostransko reševanje (ko vlada in parlament manjšini vsiljuje gotove „rešitve“) ne more privedi do zadovoljive ureditve, kajti rešitev je samo v dialogu z manjšino.

Stališča vodilnega jugoslovanskega politika so posebno zanimiva že zato, ker je bil Edvard Kardelj vodja jugoslovanske delegacije na pogajanjih za avstrijsko državno pogodbo; torej najboljše pozna zgodovino nastanka člena 7 in zato tudi poklican, da pove svoje mnenje o vidikih izpolnjevanja tozadevnih obveznosti Avstrije.

Na revizijo državne pogodbe opozorjene tudi vse države-podpisnice

Noto, s katero je jugoslovanska vlada ponovno opozorila Avstrijo na neizpolnjevanje državne pogodbe in posebej protestirala zaradi štetja, ki pomeni očitno revizijo te pogodbe, je Jugoslavija ta teden izročila tudi diplomatskim predstavnikom štirih vele-sil-podpisnic državne pogodbe (Amerike, Francije, Sovjetske zveze in Velike Britanije) ter vseh drugih držav, ki so naknadno pristopile k avstrijski državni pogodbi.

S tem je Jugoslavija štiri podpisnice in vse ostale sopolisnice avstrijske državne pogodbe uradno opozorila, da Avstrija svojih mednarodnih obveznosti iz državne pogodbe 21 let po podpisu tega mednarodnega dokumenta še vedno ni izpolnila. Nasprotno je izpolnitev upravičenih zahtev slovenske in hrvaške manjšine po brezpogojni in popolni uresničitvi člena 7 stalno zavlačevala, vsled česar se je položaj manjšin v Avstriji resno poslabšal. Sedaj pa povezovanje izpolnitve člena 7 s posebnim preštevanjem pomeni očitno kršitev in neposredno revizijo državne pogodbe.

To opozorilo na pogodbeno nezanesljivost Avstrije je vladne kroge na Dunaju vidno spravilo iz ravnotežja. Sicer se skušajo še delati neprizadete in se tolažijo z ugotovitvijo, da omenjeni korak Jugoslavije še ne pomeni internacionalizacije, marveč samo

IZJAVA ZSO IN NSKS:

Smo za reševanje na osnovi člena 7 državne pogodbe

Koordinacijski odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem in Narodnega sveta koroških Slovencev je na seji dne 24. 11. 1976 po temeljiti presoji rezultatov preštevavanja in trenutne situacije na narodnostnem področju prišel do naslednjih zaključkov:

Rezultati povpraševanja po jeziku ali bolj jasno povedano ugotavljanja manjšine na Koroškem so pokazali, da se življenjska vprašanja neke narodne skupnosti na tak način ne dajo reševati. Slovenska narodna skupnost je s tem, da se je skoraj v celoti odzvala pozivu obeh osrednjih organizacij na bojkot preštevavanja, pri teh „volitvah“ potrdila, da se strinja s politiko svojih osrednjih organizacij. Hkrati pa je s tem izrekla njenemu predstavnštvu svoje zaupanje in zavrnila vse poskuse diskreditiranja vodstva obeh organizacij in razdvajanja slovenskega ljudstva s strani najvišjih predstavnikov države in dežele.

Osrednji organizaciji ugotavljata, da rezultati preštevavanja, ki se je na Koroškem preoblikovalo v ponoven plebiscit, ne morejo služiti kot orientacijska pomoč in še manj kot osnova za rešitev manjšinskih določil državne pogodbe, ki ne pogojuje manjšinsko-varstvenih določil s številčno močjo narodne skupnosti. Zaradi tega tudi zakon o pravnem stanju narodnostnih skupin, ki je povezan z zakonom o preštevavanju, ne more biti in ni izvedba člena 7 avstrijske državne pogodbe, marveč nasprotno z vezanjem manjšinskih pravic na številčno moč manjšine in z vnajanjem pojma „znatnega števila“ kot pogoja za manjšinske pravice dejansko pomeni revizijo avstrijske državne pogodbe z dne 15. 5. 1955.

Slovenska narodna skupnost na Koroškem pa ne more zamenjati izrecno v njeno korist sklenjenih mednarodnih varstvenih določil in sprejetih obveznosti države z navadnim zakonom, ki poskuša urediti vprašanje vseh narodnostnih skupin v Avstriji in v bistvu celo poslabša dosedanje stanje na vseh področjih manjšinske zaščite.

Osnova za reševanje more zato biti le člen 7 avstrijske državne pogodbe in smo koroški Slovenci vedno bili in smo še pripravljeni za razgovore na taki osnovi. Sedaj, ko se je izkazalo preštevavanje kot neuporabno sredstvo za reševanje manjšinskih vprašanj in je s tem odpadla ovira, ki je bila vzrok za prekinitev razgovorov v Kontaktnem komiteju, smo mnenja, da se naj delo v Kontaktnem komiteju čimprej nadaljuje v smislu naših številnih predlogov.

Osrednji organizaciji sta na današnji seji Koordinacijskega odbora sklenili, da v smislu soglasno sprejetega poslovnika predlagata vladi, da čimprej skliče sejo Kontaktnega komiteja, da bi čimprej prišlo do obojestranskih plodnih pogajanj na podlagi enakopravnega partnerstva v korist sporazumne rešitve odprtih vprašanj in mirnega sožitja v deželi.

Komu nezaupnica?

Po torkovi seji ministrskega sveta je kancler Kreisky v pogovoru z novinarji dejal, „da se ne pusti še bolj zmešati“ (Ich werde mich nicht noch mehr verwirren lassen). Ni naš namen, da bi si delali skerbi o njegovem sedanjem stanju, niti ne želimo prispevati h kakršnemu koli stopnjevanju tega stanja. Pač pa moramo ugotoviti, da je marsikaj, kar je v teh dneh slišati iz njegovih in iz

drugih ust, precej skregano z logiko.

Vzemimo samo izjave v zvezi z bojkotom štetja. Kakor da bi skupaj molili litanije, vsi od kanclerja in predsednika ÖVP preko deželnih vrhov treh strank pa tja do Heimatdiensta družno ponavljajo trditve, da je bojkot propadel in da so koroški Slovenci s tem izrekli nezaupnico svojemu vodstvu. Pri takem „argumentiranju“ (iz katerega komentator v KTZ celo že izvaja pravico, da predstavnikom osrednjih slovenskih organizacij kar direktno spodmika njihove „stolčke“) je res nekaj zmešanega; najbolj zmešani pa morajo biti tisti, ki tako argumentirajo. Kajti prav „njihovo“ število ugotovljenih Slovencev (namreč 2600) je vendar najboljši dokaz, da so koroški Slovenci v pretežni večini sledili pozivu svojega vodstva ter s svojim pasivnim in aktivnim bojkotom štetja dovolj glasno izpovedali, da se ne pustijo zavajati in izsiljevati od tistih, ki so tako imenovano jezikovno štetje zlorabili za novo plebiscit.

Zdaj imajo, kar so hoteli: poleg že omenjenih 2600 Slovencev so na našem ozemlju našli predvsem neprimerno veliko število neveljavnih popisnih listov, ugotovili so izredno visoko abstinenco in „odkrili“ so celo obstoj raznih doslej na tem ozemlju avtohtono neznanih ljudstev — od Hrvatov in Madžarov preko Portugalcev in raznih drugih tja do Kitajcev; namesto navedbe materinega jezika pa so dobili kot „odgovor“ tudi najrazličnejše izjave in celo potrebnost, uporabne le na določenem prostoru.

Da s takimi „rezultati“ ničesar ne morejo početi, je vsem jasno. Zato pa se krivci te statistične komedije na vse pretege trudijo, da bi odgovornost zvalili na druge oz. da bi zanimanje avstrijskega ljudstva (ki (Dalje na 8. strani)

Seja ZSO

Nadzorni in upravni odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem sta na skupni seji dne 24. novembra 1976 obravnavala izid nedavnega jezikovnega preštevavanja. Po temeljiti vsestranski presoji sta v tej zvezi sklenila nadaljnje ukrepe za izpolnitev člena 7 državne pogodbe.

